

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_048
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk jako občan
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Občanská společnost
Pořadové číslo DUMu:	8
Stručná anotace:	Cílem výukového materiálu je seznámit žáky s občanskou společností, s jejím fungováním a organizacemi, které v rámci občanské společnosti pracují. Materiál také přináší základní přehled zájmových organizací. Součástí materiálu je také test, který upevňuje získané informace.
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky závěrečného testu, které slouží k upevnění a zapamatování faktických informací. Jejich cílem je správně vyřešit testové úlohy.
Výsledky vzdělávání:	Žák vysvětlí pojem občanská společnost, pochopí její smysl a uvědomí si, že může fungovat pouze v demokratickém systému.
Vytvořeno dne:	12. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Občanská společnost

Občanská společnost

= oblast soukromých občanských aktivit, které nejsou spojeny se státními institucemi

- občané se tak mohou podílet na kontrole státní politiky
- občané se sdružují do společenských organizací (zájmových skupin)
- u nás se znovu objevuje po roce 1989

Problematikou občanské společnosti se poprvé v dějinách zabýval:

Alexis de Tocqueville (1805 – 1859)

- francouzský sociolog, který zkoumal americkou demokracii a porovnával ji s evropskou

Společenské organizace

- někdy bývají také označovány jako zájmové skupiny
- jedná se o různé formy sdružování občanů

Zájmové skupiny mohou být:

- příležitostné
- pevně sdružené
- neorganizované

Typy zájmových skupin

Nátlakové skupiny – jsou instituce, které jsou spjaty s politikou a zde prosazují své zájmy

- vytvářejí politický tlak
- své zájmy prosazují pomocí *lobbismu* = ovlivňování poslanců

Nadace – shromažďují majetek, kterým potom přispívají v různých oblastech společnosti

Odborové organizace – jejich cílem je hájit zájmy zaměstnanců

- první odborové organizace vznikaly v 19. století v Anglii a USA

Občanské iniciativy – uplatňují se v politice

- k prosazení svých zájmů používají různé formy (demonstrace, podpisové akce atd.)

Ekologické organizace – jejich cílem je ochrana přírody a životního prostředí

Závěrečný test

1. Rozhodněte o pravdivosti tvrzení:

- a) Zájmové organizace kandidují ve volbách.
- b) Zájmové organizace se nezabývají politikou
- c) Na území našeho státu vznikaly první organizace v 19. století.
- d) První odborové organizace vznikly v Německu.

2. Co je lobbismus, která organizace ho používá.

3. Uveďte 2 nadace, které v současné době existují v ČR.

4. Kdo se jako první zabýval problematikou občanské společnosti

5. Přiřadte k sobě pojem a odpovídající charakteristiku

- I. odborové organizace
 - II. nadace
 - III. ekologické organizace
 - IV. občanské iniciativy
-
- a) uplatňují se v politice
 - b) hájí sociální a hospodářské zájmy zaměstnanců
 - c) pomáhají finančními příspěvky v různých oblastech
 - d) zasazují se o ochranu přírody a životního prostředí

Řešení závěrečného testu

1. a) NE; b) NE; c) ANO; d) NE
2. lobismus je ovlivňování poslanců; tento prostředek používají nátlakové skupiny
3. Nadace Terezy Maxové; Kapka naděje
4. Alexis de Tocqueville
5. I.b; II.c; III.d; IV. a

Použitá literatura

ŘÍCHOVÁ, Blanka. Úvod do současné politologie: Srovnávací analýza demokratických politických systémů. 1. vyd. Praha: Portál, 2002, 207 s. ISBN 80-717-8628-4

DVOŘÁK, Jan. Odmaturuj! ze společenských věd. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0